
PRIJATÉ TEXTY

P8_TA(2018)0479

Správa o Kosove za rok 2018

Uznesenie Európskeho parlamentu z 29. novembra 2018 o správe Komisie o Kosove za rok 2018 (2018/2149(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na závery predsedníctva zo zasadnutia Európskej rady v Solúne konaného 19. a 20. júna 2003, ktoré sa týkalo vyhliadok krajín západného Balkánu na prístupenie k Európskej únii,
- so zreteľom na vyhlásenie zo Sofie zo samitu EÚ – západný Balkán zo 17. mája 2018 a agendu priorít zo Sofie, ktorá je jeho prílohou,
- so zreteľom na Dohodu o stabilizácii a pridružení medzi EÚ a Kosovom, ktorá nadobudla platnosť 1. apríla 2016,
- so zreteľom na európsky program reforiem pre Kosovo, ktorý začala 11. novembra 2016 v Prištine,
- so zreteľom na rámcovú dohodu s Kosovom o účasti na programoch Únie, ktorá nadobudla platnosť 1. augusta 2017,
- so zreteľom na oznámenie Komisie zo 6. februára 2018 s názvom Dôveryhodná perspektíva rozšírenia pre krajiny západného Balkánu a väčšia angažovanosť EÚ v tejto oblasti (COM(2018)0065),
- so zreteľom na oznámenie Komisie zo 17. apríla 2018 o politike rozširovania EÚ za rok 2018 (COM(2018)0450) a na sprievodný pracovný dokument útvarov Komisie, správu o Kosove za rok 2018 (SWD(2018)0156),
- so zreteľom na prvú dohodu o zásadách upravujúcich normalizáciu vzťahov medzi Srbskom a Kosovom z 19. apríla 2013 a na iné dohody z Bruselu v rámci dialógu o normalizácii vzťahov sprostredkovaného EÚ vrátane protokolu o integrovanom riadení hraníc, právneho rámca pre združenie/spoločenstvo obcí so srbskou väčšinou a na dohody o moste v Mitrovici a o energetike,
- so zreteľom na integráciu kosovských Srbov – sudcov, prokurátorov a administratívnych pracovníkov – do kosovského súdnictva v súlade s dohodou o

súdnicte dosiahnutou vo februári 2015,

- so zreteľom na rozhodnutie Rady (SZBP) 2018/856 z 8. júna 2018, ktorým sa mení jednotná akcia 2008/124/SZBP o misii Európskej únie na podporu právneho štátu v Kosove (EULEX Kosovo)¹, ktorou sa tiež predĺžilo trvanie misie do 14. júna 2020,
- so zreteľom na výročnú správu o misiách a operáciách v rámci spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky (SBOP) za rok 2017 a na správu o pokroku v rámci misie EULEX za rok 2017 (EULEX Compact Progress Report),
- so zreteľom na správy generálneho tajomníka OSN o prebiehajúcich činnostiach Dočasnej misie Organizácie Spojených národov v Kosove (UNMIK) vrátane najnovšej správy z 1. mája 2018 a správu o činnosti kosovských bezpečnostných síl (KFOR) zo 7. februára 2018,
- so zreteľom na posúdenie Komisie zo 17. apríla 2018 týkajúce sa kosovského programu hospodárskych reforiem na roky 2018 – 2020 (SWD(2018)0133) a na spoločné závery Rady k dialógu o hospodárskych a finančných otázkach medzi EÚ a západným Balkánom a Tureckom z 25. mája 2018,
- so zreteľom na záverečné správy volebnej pozorovateľskej misie EÚ z 11. júna 2017 o parlamentných voľbách v Kosove a z 22. októbra 2017 o voľbách starostov a obecných zastupiteľstiev v Kosove,
- so zreteľom na štvrtú schôdzu Parlamentného výboru pre stabilizáciu a pridruženie EÚ – Kosovo, ktorá sa uskutočnila 17. – 18. januára 2018 v Štrasburgu,
- so zreteľom na návrh Komisie zo 4. mája 2016 na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 539/2001 uvádzajúce zoznam tretích krajín, ktorých štátni príslušníci musia mať víza pri prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov, a krajín, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od tejto povinnosti (Kosovo) (COM(2016)0277), a na štvrtú správu Komisie zo 4. mája 2016 o pokroku Kosova pri plnení požiadaviek stanovených v pláne liberalizácie vízového režimu (COM(2016)0276),
- so zreteľom na ratifikáciu dohody vymedzení hraníc medzi Kosovom a Čiernou Horou parlamentmi Čiernej Hory a Kosova,
- so zreteľom na rezolúciu Bezpečnostnej rady OSN 1244 (1999), na poradné stanovisko Medzinárodného súdneho dvora z 22. júla 2010 k otázke súladu jednostranného vyhlásenia nezávislosti Kosova s medzinárodným právom a na rezolúciu Valného zhromaždenia OSN 64/298 z 9. septembra 2010, ktorou sa uznal obsah stanoviska Medzinárodného súdneho dvora a privítala pripravenosť EÚ uľahčiť dialóg medzi Srbskom a Kosovom,
- so zreteľom na výsledok prieskumu o marginalizovaných Rómoch na západnom Balkáne za rok 2017, ktorý uskutočnili Komisia, Svetová banka a rozvojový program OSN,
- so zreteľom na spoločný pracovný dokument útvarov Komisie a vysokej predstaviteľky

---

¹ Ú. v. EÚ L 146, 11.6.2018, s. 5.

Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 21. septembra 2015 s názvom Rodová rovnosť a posilnenie postavenia žien: ako môžu vonkajšie vzťahy EÚ v období 2016 – 2020 zmeniť život dievčat a žien (SWD(2015)0182),

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Kosove,
  - so zreteľom na článok 52 rokovacieho poriadku,
  - so zreteľom na správu Výboru pre zahraničné veci (A8-0332/2018),
- A. keďže na to, aby bolo možné pripraviť sa na výzvy vyplývajúce z členstva v EÚ, je potrebné neustále, výrazné úsilie, ktoré sa opiera o konštruktívny dialóg medzi politickými silami a dialóg so susednými krajinami;
- B. keďže každá krajina zapojená do procesu rozširovania sa posudzuje jednotlivo na základe vlastných zásluh, pričom rýchlosť a kvalita reforiem je rozhodujúca pre harmonogram prístúpenia;
- C. keďže 114 krajín uznalo nezávislosť Kosova vrátane 23 z 28 členských štátov EÚ;
- D. keďže EÚ opätovne preukázala svoju ochotu pomáhať pri hospodárskom a politickom rozvoji Kosova jasnou európskou perspektívou, a keďže Kosovo preukázalo svoje ambície na ceste k európskej integrácii;
- E. keďže z dôvodu pretrvávajúcej polarizácie medzi politickými stranami dosiahlo Kosovo v reformách súvisiacich s EÚ, ktoré majú zásadný význam pre ďalší pokrok v rámci procesu prístúpenia k EÚ, len obmedzený pokrok;
- F. keďže prosperujúce neformálne hospodárstvo Kosova bráni rozvoju životaschopnej ekonomiky celej krajiny;
- G. keďže od 5. júla 2017 sú v Haagu plne justične funkčné osobitné komory pre Kosovo a úrad osobitnej prokuratúry;
- H. keďže Rada 8. júna 2018 rozhodla o zmene zamerania a predĺžení mandátu misie EÚ na podporu právneho štátu EULEX Kosovo a ukončila jeho časť zameranú na súdnictvo; keďže nový dátum skončenia mandátu je stanovený na 14. júna 2020;
- I. keďže Kosovo je jedinou krajinou západného Balkánu, ktorej občania potrebujú vízum na vstup do schengenského priestoru;
1. víta dôležité právne predpisy prijaté v rámci európskeho programu reforiem a vyzýva na ich úplné vykonávanie; domnieva sa, že by sa mal vytvoriť nadstranícky konsenzus v oblasti prijímania kľúčových reforiem súvisiacich s EÚ; so záujmom očakáva prijatie nového európskeho programu reforiem v roku 2019;
  2. poukazuje však na pomalé tempo pri realizácii zásadných reforiem v dôsledku chýbajúceho nadstraníckeho konsenzu a pretrvávajúcej politickej polarizácie; poznamenáva, že to má negatívny vplyv na schopnosť parlamentu a vlády vykonať trvalé a udržateľné reformy; odsudzuje obštrukčné správanie niektorých poslancov; vyzýva všetky politické strany, aby nadviazali inkluzívny politický dialóg; zdôrazňuje, že je dôležité zlepšiť reálny dohľad parlamentu nad výkonnou mocou a transparentnosť

a kvalitu tvorby práva, a to aj zabezpečením aktívnej a konštruktívnej účasti a obmedzením využívania naliehavých postupov pri prijímaní zákonov; podporuje konsenzus v rámci reforiem súvisiacich s prístupom k EÚ;

3. víta, že oblasť verejnej správy zaznamenal určitý pokrok, ale zdôrazňuje potrebu ďalšej reformy; vyzýva najmä na odpolitizovanie a reštrukturalizáciu štátnej správy;
4. víta ratifikáciu dohody z augusta 2015 o demarkácii hraníc s Čiernou Horou v marci 2018, ktorá znamená krok vpred v duchu dobrých susedských vzťahov, aj keď bola veľmi oneskorená; zdôrazňuje dôležitosť tohto kroku smerom k liberalizácii vízového režimu;
5. naliehavo vyzýva kosovské orgány, aby komplexne riešili zistené volebné nedostatky vrátane nedostatočnej transparentnosti a zodpovednosti za financovanie politických strán a kampaní, a obvinenia z rozsiahleho zastrašovania voličov, najmä v mnohých komunitách kosovských Srbov, a to prijatím včasných legislatívnych a správnych opatrení na riešenie zostávajúcich odporúčaní EÚ a pozorovacích misí Európskeho parlamentu a Benátskej komisie v dostatočnom predstihu pred ďalším kolom volieb, aby sa zabezpečilo, že budú plne v súlade s medzinárodnými normami; víta pokrok v rámci volebného orgánu v súvislosti s rodovou rovnosťou a vyzýva Kosovo, aby ďalej zintenzívnilo svoje úsilie o zvýšenie účasti žien na politickom živote a posilnilo celkový právny rámec;
6. vyjadruje znepokojenie nad nedostatočne financovaným súdnictvom Kosova, všeobecne rozšírenou korupciou, prvkami ovládnutia štátu, neprimeraným politickým vplyvom a nedostatočným rešpektovaním spravodlivých súdnych konaní a riadneho postupu, a to aj v prípade vydávania osôb; zdôrazňuje význam reformných procesov v oblasti právneho štátu s osobitným zameraním na nezávislosť a efektívnosť a potrebu ďalej posilňovať ochranu svedkov;
7. zdôrazňuje, že reprezentatívne súdnictvo a jednotné vykonávanie právnych predpisov Kosova sú predpokladom pre riešenie nekonzistentného, pomalého a neefektívneho vykonávania spravodlivosti; víta integráciu kosovských Srbov – sudcov, prokurátorov a administratívnych pracovníkov – do kosovského súdnictva v súlade s dohodou o súdnictve z roku 2015 medzi Srbskom a Kosovom; domnieva sa, že súdnictvo stále ohrozuje neprimeraný politický vplyv a že sa treba ďalej usilovať o vybudovanie kapacít a zabezpečenie disciplinárnej zodpovednosti sudcov a prokurátorov, a to aj zásadným funkčným súdnym preskúmaním všetkých sudcov, prokurátorov, vysokopostavených policajných úradníkov a vyšetrovateľov trestných činov; víta, že v novembri 2017 bola zriadená vládna komisia pre uznávanie a overovanie štatútu obeť sexuálneho násillia počas konfliktu v Kosove;
8. poznamenáva, že korupcia a organizovaná trestná činnosť vrátane obchodovania s drogami a ľuďmi, ako aj počítačová kriminalita, naďalej vyvolávajú obavy a vyžadujú si spoločné úsilie; víta počiatočný pokrok, ktorý sa dosiahol pri posilňovaní výsledkov týkajúcich sa vyšetrovania a trestného stíhania prípadov korupcie na vysokých miestach a prípadov organizovanej trestnej činnosti; očakáva rozhodné a trvalé úsilie v rámci povinností v procese prístupu k EÚ; víta trvalé úsilie ombudsmana o posilnenie svojej schopnosti kontrolovať prípady;
9. vyzýva na vytvorenie lepšieho právneho rámca a na väčšiu efektívnosť a kapacitu

prokuratúry s cieľom umožniť komplexný prístup k vyšetrovaniu a trestným stíhaniam, ktorý by sa mal podporiť zmrazením, zhabaním a vymáhaním majetku, a na konečné rozsudky o odsúdení v prípadoch korupcie na vysokých miestach, organizovaného zločinu a finančnej kriminality, prania špinavých peňazí a financovania terorizmu; žiada záruky nezávislosti v oblasti presadzovania práva a trestného stíhania a preventívne protikorupčné opatrenia v rôznych oblastiach; domnieva sa, že sú potrebné ďalšie opatrenia na zaistenie lepšej spolupráce a koordinácie inštitúcií na presadzovanie práva a na čo najväčšiu nezávislosť a zodpovednosť súdnictva; vyzýva Kosovo, aby dodržiavalo medzinárodné postupy a pravidlá v oblasti vydávania cudzích štátnych príslušníkov a zaviedlo nevyhnutné opatrenia s cieľom zabrániť tomu, aby dochádzalo k prípadom podobným tomu, ktorý sa týkal šiestich tureckých štátnych príslušníkov deportovaných koncom marca 2018 z Kosova do Turecka; v tejto súvislosti víta rozhodnutie kosovského parlamentu zriaďiť vyšetrovací výbor na vyšetrenie tohto prípadu;

10. vyzýva na skutočnú a konštruktívnu súdnu a policajnú spoluprácu medzi orgánmi Kosova a Srbska; domnieva sa, že členstvo Kosova v Interpole a väčšia spolupráca s Europolom by ďalej zlepšili účinnosť opatrení zameraných proti nadnárodnej trestnej činnosti; medzitým podporuje ďalšiu spoluprácu v oblasti boja proti terorizmu;
11. považuje za zásadné, aby sa včas a komplexne, vykonali odporúčania úradu ombudsmana Kosova, generálneho audítora, protikorupčnej agentúry a regulačnej komisie pre verejné obstarávanie; zdôrazňuje, že treba odstrániť nedostatky v systéme verejného obstarávania a zlepšiť medziinštitucionálnu spoluprácu a výmenu informácií; dôrazne odporúča zdokonaľiť spôsobilosti v oblasti monitorovania, hodnotenia a auditu, a prijať a vykonávať stratégiu boja proti podvodom s cieľom chrániť finančné záujmy Kosova a EÚ;
12. víta potvrdenie Komisie z 18. júla 2018, že referenčné kritériá pre liberalizáciu vízového režimu boli splnené; domnieva sa, že je nevyhnutné zaviesť liberalizáciu vízového režimu s Kosovom bez zbytočného odkladu; domnieva sa, že liberalizácia vízového režimu zlepši stabilitu a zbliži Kosovo s EÚ uľahčením cestovania a podnikania a súčasne pomôže s bojom proti prevádzkačstvu a korupcii; vyzýva Radu, aby urýchlene prijala mandát, ktorým sa podporí prijatie bezvízového režimu;
13. poznamenáva, že okrem pokroku v súvislosti s podmienkami liberalizácie vízového režimu musí pokračovať neustále úsilie v oblasti boja proti organizovanej trestnej činnosti, obchodovaniu s drogami, prevádzkačstvu a korupcii spolu s jasným úsilím o riešenie neregulárnych migračných tokov a zníženie počtu neopodstatnených žiadostí o azyl;
14. s uspokojením berie na vedomie prudké zníženie počtu žiadostí o azyl a návrat občanov Kosova, ako aj žiadostí o readmisné dohody; s uspokojením berie na vedomie novú stratégiu reintegrácie a vyžaduje jej úplné vykonávanie;
15. oceňuje úsilie Kosova o znižovanie počtu osôb odchádzajúcich bojovať do zahraničia, ktoré sú takmer výlučne džihádistickými bojovníkmi, a o riešenie teroristických hrozieb; vyzýva na účinnú regionálnu spoluprácu v boji proti potenciálnym teroristickým činnostiam a narúšaniu finančných tokov určených na financovanie terorizmu; naliehavo vyzýva Kosovo, aby riešilo radikalizáciu online a vonkajšie extrémistické vplyvy; zdôrazňuje význam predchádzania terorizmu a trestného stíhania

osôb podozrivých z toho, že ide o bojovníkov, spolu s rehabilitáciou, vzdelávaním a sociálnym začleňovaním týchto osôb a ich rodín; zdôrazňuje, že treba predchádzať radikalizácii väzňov a zraniteľných mladých ľudí, a aktívne sa usilovať o potlačanie ich radikalizácie,

16. jednoznačne odsudzuje vraždu politika, kosovského Srba Olivera Ivanovića; domnieva sa, že jeho zavraždenie je vážnym úderom pre konštruktívne a umiernené hlasy v komunite kosovských Srbov; zdôrazňuje, že je naliehavo potrebná skutočná spolupráca medzi kosovskými a srbskými vyšetrovateľmi a medzinárodná podpora, aby boli páchatelia vraždy aj jej objednávateľia bez ďalšieho odkladu postavení pred súd;
17. vyjadruje poľutovanie v súvislosti s neochotou riešiť prípady vojnových zločinov a zdôrazňuje dôležitosť jasného politického záväzku k trestnému stíhaniu; naliehavo žiada orgány Kosova, aby preukázali svoje pevné a trvalé odhodlanie dodržiavať medzinárodné záväzky týkajúce sa osobitných komôr pre Kosovo a osobitnej prokuratúry v Haagu; vyjadruje hlboké znepokojenie nad pokusmi poslancov kosovského parlamentu o zrušenie zákona o osobitných komorách pre Kosovo a špecializovanej prokuratúre v decembri 2017; vyjadruje hlboké poľutovanie nad tým, že tieto pokusy viedli k tomu, že sa nepodarilo prijať spoločné odporúčania, pretože štvrté zasadnutie Parlamentného výboru pre stabilizáciu a pridruženie EÚ – Kosovo (SAPC) bolo odložené na 17. – 18. januára 2018; žiada konštruktívny prístup k Parlamentnému výboru pre stabilizáciu a pridruženie EÚ – Kosovo a zlepšenie parlamentnej spolupráce v tejto súvislosti;
18. naliehavo vyzýva orgány, aby posilnili vzájomnú právnu spoluprácu medzi úradmi prokuratúry Kosova a Srbska a podporili vytvorenie regionálnej komisie (RECOM) na zistenie skutočností o vojnových zločinoch a iných hrubých porušeníach ľudských práv spáchaných v bývalej Juhoslávii v rokoch 1991 až 2001;
19. berie na vedomie významnú úlohu misie EULEX pri posilňovaní nezávislého súdnictva, polície a colných systémov; okrem toho uznáva preventívnu a zmierlivú úlohu misie EULEX pri stíhaní a súdnom rozhodovaní v prípadoch vojnových zločinov, korupcie a organizovaného zločinu, a jej vytrvalé úsilie o identifikáciu nezvestných osôb a odhaliť hroby s cieľom úplne vyriešiť tieto prípady; odporúča posúdenie silných a slabých stránok misie;
20. opätovne vyzýva misiu EULEX, aby zvýšila svoju účinnosť a dodržiavala najprísnejšie normy transparentnosti a prístup nulovej tolerancie korupcie, nesprávnych úradných postupov, porušovania povinností a politických tlakov a zasahovania;
21. zdôrazňuje, že treba okamžite informovať parlament Kosova o činnostiach misie EULEX a akýchkoľvek zmenách v súvislosti s jej právnym postavením;
22. berie na vedomie nový mandát misie EULEX a nový dátum ukončenia; zdôrazňuje však, že dosiahnutie konkrétneho pokroku v Kosove je dôležitejšie ako stanovený časový plán;
23. vyzýva, aby sa presadzovanie rámca ľudských práv stalo vysokou prioritou, pričom sa súčasne zabezpečí relevantná a dostatočná koordinácia a financovanie, najmä v oblasti rovnosti pohlaví, ochrany detí a práce, sociálneho vylúčenia a diskriminácie osôb so zdravotným postihnutím a etnických a jazykových menšín a komunít, ako aj osôb

LGBTI; zdôrazňuje, že treba posilniť agentúru pre rovnosť žien a mužov a úrad národného koordinátora pre ochranu pred domácim násilím a posilniť prevenciu a presadzovanie spravodlivosti, pokiaľ ide o súvisiace delikty; opakuje, že návrh zákona o náboženskej slobode je nutné prijať;

24. vyjadruje hlboké znepokojenie nad rodovou nerovnosťou a násilím založeným na rodovej príslušnosti; naliehavo vyzýva Kosovo, aby zabezpečilo úplné a včasné vykonanie právnych predpisov týkajúcich sa rodovej rovnosti a nediskriminácie; vyjadruje hlboké znepokojenie nad nedostatočným pokrokom pri vykonávaní stratégie a akčného plánu proti domácemu násiliu a vyzýva orgány, aby prijali prísnejšie a účinnejšie opatrenia na boj proti rodovo motivovanému násiliu, a to aj posilnením agentúry pre rodovú rovnosť a národného koordinátora pre ochranu pred domácim násilím; vyjadruje znepokojenie nad nedostatočným zastúpením žien v rozhodovacích pozíciách; vyzýva kosovské orgány, aby prioritne riešili rodové hľadisko, a to aj v rámci európskej agendy reforiem a v spolupráci s občianskou spoločnosťou vrátane organizácií žien, nabáda Kosovo, aby ďalej riešilo problém spravodlivosti a podpory pre ženy, ktoré boli počas vojny vystavené sexuálnemu násiliu; naliehavo žiada Kosovo, aby vykonávalo ustanovenia Istanbulskeho dohovoru;
25. vyzýva parlament Kosova, aby pri príprave zákona o ochrane detí zohľadnil pozičný dokument, ktorý spoločne podpísali EÚ, UNICEF, koalícia MVO za ochranu detí v Kosove (KOFM) a organizácia Save the Children;
26. berie so znepokojením na vedomie, že Kosovo dosiahlo len malý pokrok v oblasti práv ľudí so zdravotným postihnutím; vyzýva Kosovo, aby zabezpečilo nediskrimináciu a rovnaké príležitosti pre ľudí so zdravotným postihnutím;
27. vyzýva kosovské orgány, aby prednostne riešili otázky menšín vrátane ich kultúrnych aj jazykových práv a ich príležitostí; vyjadruje poľutovanie nad tým, že menšiny ako Rómovia, Aškalovia a Egypťania naďalej čelia problémom pri získavaní osobných dokladov, čo má vplyv na ich možnosť získať občianstvo, na prístup ku vzdelávaniu, zdravotnej starostlivosti a sociálnej pomoci, a vyzýva kosovské orgány, aby tieto problémy riešili; víta ochotu orgánov uznávať práva ľudí s historickým bulharským etnickým pôvodom v regiónoch Gora a Župa; víta prijatie novej stratégie a akčného plánu pre začleňovanie Rómov a Aškalov do kosovskej spoločnosti na roky 2017 – 2021 a vyzýva Kosovo, aby sa aktívne zapájalo do regionálnej spolupráce v rámci projektu integrácie Rómov z roku 2020, ktorý zaviedla Rada pre regionálnu spoluprácu;
28. vyjadruje poľutovanie nad pretrvávajúcou diskrimináciou LGBTI osôb a nad zvýšením počtu nenávisťných prejavov na internete v súvislosti s podujatím Gay Pride v Prištine;
29. zdôrazňuje potrebu prijať nový návrh zákona o slobode združovania MVO; žiada o zvýšenú pozornosť pri príprave a vykonávaní právnych predpisov v oblastiach, ktoré majú vplyv na priestor občianskej spoločnosti, a to s cieľom zaistiť, aby právne predpisy neprímerane nezaťažovali organizácie občianskej spoločnosti alebo nemali na ne diskriminačný vplyv či nezmenšovali priestor pre občianske spoločnosti; zdôrazňuje potrebu dostupných verejných prostriedkov pre organizácie občianskej spoločnosti;
30. zdôrazňuje, že treba zabezpečiť redakčnú slobodu, finančnú udržateľnosť a nezávislosť verejnoprávneho vysielania Kosova a zaručiť transparentnosť súkromného vlastníctva médií v súlade s odporúčaniami uvedenými vo výročnej správe Komisie; naliehavo

žiada vykonávanie všetkých zákonov relevantných v tomto smere; požaduje zlepšenie viacjazyčného vysielania a kvality informácií pre všetky komunity Kosova; vyjadruje znepokojenie nad zvýšením počtu hrozieb a útokov proti novinárom a naliehavo vyzýva kosovské orgány, aby urýchlene vyšetrili a stíhali zodpovedné osoby; víta, že vláda Kosova schválila návrh zákona o ochrane informátorov;

31. vyzýva na vytrvalé úsilie o komplexnú normalizáciu vzťahov medzi Srbskom a Kosovom; zastáva názor, že úplná normalizácia vzťahov so Srbskom v rámci právne záväznej dohody a jej vykonávacích opatrení nebude možná bez komplexného a spoločného uplatňovania existujúcich dohôd a je kľúčovým prvkom cesty k európskej integrácii oboch strán;
32. berie na vedomie prebiehajúcu diskusiu a verejné vyhlásenia o možnej úprave hranice medzi Srbskom a Kosovom vrátane výmen území; zdôrazňuje multietnickú povahu Kosova aj Srbska a to, že etnicky homogénne štáty v tomto regióne by nemali byť cieľom; podporuje dialóg, ktorý EÚ uľahčuje, ako rámec na dosiahnutie komplexnej normalizačnej dohody medzi Srbskom a Kosovom; domnieva sa, že akákoľvek dohoda je prijateľná len vtedy, ak je dosiahnutá spoločne a zohľadňuje celkovú stabilitu v regióne a medzinárodné právo;
33. vyjadruje poľutovanie nad tým, že päť členských štátov EÚ ešte Kosovo neuznalo a vyzýva ich, aby tak urobili; zdôrazňuje, že uznanie by prispelo k normalizácii vzťahov medzi Kosovom a Srbskom;
34. zastáva názor, že medzi Belehradom a Prištinou sa musí viesť otvorený a transparentný dialóg, a že osoby zodpovedné za tento dialóg by mali pravidelne uskutočňovať konzultácie s kosovským parlamentom o jeho vývoji;
35. vyjadruje poľutovanie nad tým, že mnoho doteraz podpísaných dohôd sa nevykonáva alebo sa oneskorilo, ako dohody o energetike a o združení obcí so srbskou väčšinou; naliehavo žiada obe strany, aby implementovali všetky dohody v plnom rozsahu a v dobrej viere; opätovne vyzýva Európsku službu pre vonkajšiu činnosť (ESVČ), aby vyhodnotila, ako si obe strany plnia svoje záväzky, s cieľom riešiť všetky problémy vyplývajúce z ich vykonávania; naliehavo vyzýva vlády Srbska a Kosova, aby sa zdržali akýchkoľvek opatrení, ktoré by mohli narušiť dôveru medzi stranami a ohroziť konštruktívne pokračovanie v dialógu;
36. vyjadruje hlboké znepokojenie nad rastúcim počtom medzietnických incidentov; dôrazne odsudzuje všetky akty zastrašovania a násilia; očakáva, že orgány Kosova sa budú okamžite dištancovať od takýchto činov, a žiada, aby boli páchatelia týchto činov odhalení a postavení pred súd; vyzýva vnútroštátne a miestne orgány, aby vyvinuli ďalšie úsilie na vykonávanie prijatých právnych predpisov s cieľom ďalej rozvíjať multietnickú spoločnosť; vyjadruje poľutovanie nad nárastom nacionalistickej a extrémnej rétoriky v regióne a žiada Komisiu, aby podporovala zmierenie kultúrnymi projektmi;
37. opätovne vyzýva na rýchle a neobmedzené otvorenie mosta v Mitrovici ako dôležitý krok smerom k opätovnému zjednoteniu mesta; vyzýva na úplné vykonávanie dohody o slobode pohybu; vyzýva srbské a kosovské orgány, aby podporovali medzilidské kontakty medzi miestnymi komunitami s cieľom posilniť dialóg, a to aj na mimovládnej úrovni; víta v tejto súvislosti program vzájomnej spolupráce medzi Pečom a Šabacom a

vyzýva Komisiu, aby podporovala podobné iniciatívy; víta vývoj projektov v oblasti infraštruktúry, ktoré umožňujú lepšie kontakty, ako je diaľnica Niš – Merdare – Priština;

38. víta úsilie Kosova o zachovanie konštruktívnych susedských vzťahov v celom regióne a o aktívne zosúladenie so spoločnou zahraničnou a bezpečnostnou politikou EÚ (SZBP), a požaduje ďalší pokrok v tejto oblasti; domnieva sa, že členstvo Kosova v medzinárodných orgánoch by vytvorilo práva a povinnosti, ktoré si zahŕňajú uplatňovanie medzinárodných noriem a štandardov; nabáda na pozitívny prístup, pokiaľ ide o účasť Kosova v medzinárodných organizáciách;
39. zdôrazňuje, že je naliehavo potrebné prijať a vykonávať opatrenia, ktorými sa zabezpečia transparentné a konkurencieschopné postupy privatizácie a prešetriť údajné nezrovnalosti; je znepokojený tým, že remitencie migrantov tvoria významnú hnačicu silu domáceho dopytu; vyjadruje znepokojenie nad diskrimináciou žien na trhu práce, najmä počas prijímania do zamestnania;
40. vyjadruje znepokojenie nad zúfalými postupmi pri registrácii liekov a ich kvalitou, a nad korupciou v zdravotníctve vo všeobecnosti; naliehavo žiada kosovské ministerstvo zdravotníctva, aby urýchlilo svoje úsilie o vyšetrovanie týchto trestných činov a o čo najrýchlejšie vyriešenie problémov s registráciou a kvalitou; požaduje komplexnú reformu odvetvia zdravotníctva vrátane zavedenia univerzálneho zdravotného poistenia s cieľom zabezpečiť univerzálny prístup k zdravotnej starostlivosti; zdôrazňuje potrebu primeraného financovania systému verejného zdravotníctva;
41. vyzýva Komisiu, aby vytvorila regionálnu stratégiu na riešenie problémov pretrvávajúcej nezamestnanosti mladých ľudí a úniku mozgov tým, že sa bude riešiť nepomer medzi vzdelávacím systémom a trhom práce, zlepší sa kvalita výučby, zabezpečí primerané financovanie opatrení trhu práce a systémov odborného vzdelávania, ako aj primerané zariadenia starostlivosti o deti a predškolského vzdelávania; vyjadruje poľutovanie nad nedostatočným pokrokom pri zlepšovaní kvality vzdelávania; vyzýva príslušných aktérov, aby do návrhu a vykonávania opatrení zamestnanosti zahrnuli osoby, ktoré patria k menšinovým skupinám;
42. naliehavo vyzýva Kosovo, aby plne využili možnosti, ktoré ponúkajú programy EÚ; víta podpísanie dohody o účasti Kosova na programoch Erasmus + a Kreatívna Európa; vyzýva kosovské orgány a Komisiu, aby ďalej podporovali MSP s cieľom vytvoriť životaschopné hospodárstvo Kosova; podporuje návrh na zníženie roamingových poplatkov na západnom Balkáne;
43. upozorňuje na mimoriadne zlú kvalitu ovzdušia v Prištine a ďalších silne znečistených mestách; požaduje účinné systémy monitorovania kvality ovzdušia a vody, zlepšenie infraštruktúry na čistenie vôd a spoľahlivé a ľahko dostupné údaje o znečistení v reálnom čase; vyjadruje obavy týkajúce sa zlého hospodárenia s odpadom, neudržateľného skladovania odpadu a rozsiahlych nezákonných praktík pri vývoze odpadu; naliehavo vyzýva orgány, aby prijali ciele v oblasti triedenia a recyklácie odpadu, aby sa zlepšili miestne zberné a recyklačné zariadenia a znečisťovatelia boli braní na zodpovednosť; vyzýva OSN, aby v niektorých utečeneckých táboroch zriadených v Kosove urýchlene poskytla potrebnú podporu obetiam otravy olovom, a to aj z očakávaného trustového fondu;

44. poznamenáva, že väčšina odporúčaní v oblasti energetickej politiky z minuloročnej správy sa nevykonala; zdôrazňuje, že treba odstrániť používanie lignitu pri neudržateľnej výrobe energie, a naliehavosť odstavenia elektrárne Kosovo A a zabezpečenia ďalších kapacít pre udržateľnú výrobu a dovoz; berie na vedomie čiastočný pokrok v oblasti tretieho energetickeho balíka a zdôrazňuje, že treba zabezpečiť nezávislosť regulačného orgánu Kosova v oblasti energetiky; vyzýva na väčšie úsilie v oblasti energetickej efektívnosti a úspory energie, najmä v odvetví stavebníctva; konštatuje, že bol zákon o energetickej efektívnosti v prvom čítaní prijatý, energetickú efektívnosť brzdí nedostatočný pokrok vo vykonávaní dohody o energetike medzi Kosovom a Srbskom; vyzýva orgány, aby zriadili fond energetickej účinnosti;
45. zdôrazňuje, že plánované vodné elektrárne by mali splňať environmentálne normy EÚ; v tejto súvislosti víta rozhodnutie ministra životného prostredia posúdiť a pozastaviť povolenia vydané na projekty vodných elektrární;
46. vyjadruje poľutovanie nad nedostatočným pokrokom pri využívaní potenciálu obnoviteľných zdrojov energie; vyzýva príslušné orgány, aby prijali akčný plán pre energetickú stratégiu na obdobie 2017 – 2026 s cieľom dosiahnuť v roku 2020 povinný cieľ energie z obnoviteľných zdrojov na úrovni 25 %; naliehavo žiada Komisiu, aby zintenzívnila pomoc v tejto oblasti;
47. naliehavo vyzýva orgány Kosova, aby prijali dôveryhodné a udržateľné politiky v oblasti verejnej dopravy a mobility na riešenie dlhodobých nedostatkov v infraštruktúre;
48. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, Európskej službe pre vonkajšiu činnosť a vláde a parlamentu Kosova.